

JUBILEUSZOWY ZJAZD FIRM RODZINNYCH

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

Organizacja
pożytku publicznego

---

prof. dr hab. Marian Gorynia
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
Prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego

marian.gorynia@ue.poznan.pl

www.mariangorynia.pl

<https://www.facebook.com/marian.gorynia>

<https://www.linkedin.com/in/marian-gorynia-18258a25/>

<https://x.com/MGorynia>

BIOFARM
POZNAŃ, 17 KWIETNIA 2026

Agenda

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- 1. Obszary działalności PTE, kierunki rozwoju i korzyści z członkostwa**
- 2. Czego ekonomiści oczekują od przedsiębiorców? – kontynuacja rozmów przeprowadzonych przez przedsiębiorców zrzeszonych w FBN Poland podczas XI Kongresu Ekonomistów Polskich w Poznaniu**

Cele statutowe PTE

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

Upowszechnienie wiedzy ekonomicznej i promowanie kultury ekonomicznej w społeczeństwie

- ❑ organizowanie Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej dla młodzieży szkół ponadpodstawowych
- ❑ organizowanie kongresów, konferencji oraz seminariów naukowych

Działalność opiniotwórcza i wydawnicza

- ❑ wydawanie publikacji naukowych,
- ❑ wspieranie wydawania dwumiesięcznika „Ekonomista”,
- ❑ wydawanie Biuletynu PTE

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych ekonomistów

- ❑ organizowanie szkoleń i kursów

Integracja środowiska ekonomistów reprezentujących zarówno naukę, jak i działalność gospodarczą

- ❑ przyznawanie dorocznej nagrody im. Edwarda Lipińskiego za najlepszą książkę w dziedzinie nauk ekonomicznych,
- ❑ przyznawanie nagrody za najlepsze podręczniki w zakresie ekonomii

Sposoby realizacji celów statutowych

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- aktywne uczestnictwo w procesie reformowania gospodarki poprzez organizowanie kongresów, konferencji oraz seminariów naukowych
- organizowanie Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych
- wydawanie publikacji naukowych
- prowadzenie działalności konsultacyjno-doradczej oraz informacyjnej w dziedzinie ekonomii dla różnych podmiotów gospodarczych
- opracowywanie ekspertyz i analiz ekonomicznych
- wspieranie wydawania kwartalnika "Ekonomista", przyznawania dorocznej nagrody im. Edwarda Lipińskiego za najlepszą książkę w dziedzinie nauk ekonomicznych
- przyznawanie nagrody za najlepsze podręczniki w zakresie ekonomii
- wydawanie Biuletynu PTE

Wyzwania

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- **członkostwo – ofensywa członkowska**
- **zaangażowanie – starsze pokolenie, „młodzież”,
nieustanne poszukiwanie tożsamości**
- **dylemat: nauka – praktyka, poszukiwanie
równowagi**
- **finanse – źródła przychodów**
- **współpraca z innymi stowarzyszeniami**

Korzyści z członkostwa

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- członkostwo w największym stowarzyszeniu ekonomicznym w Polsce
- dostęp do sieci kontaktów
- dostęp do aktualnych wydarzeń naukowych
- dostęp do nowości wydawniczych PTE
- regularny dostęp do Biuletynu PTE
- dostęp do czasopism PTE
- zniżki na odpłatne konferencje oraz inne wydarzenia
- nagrody PTE
- odznaczenia PTE
- patronaty PTE
- newsletter
- dostęp do aktualności PTE na portalach społecznościowych
- wybór struktur zarządczych Oddziału i Zarządu Krajowego

Wybrane inicjatywy PTE

Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- organizowana przez PTE od 1987 roku,
- skierowana jest do uczniów szkół ponadpodstawowych,
- ma na celu rozwój wiedzy ekonomicznej oraz kształtowanie świadomego rozumienia gospodarki,
- należy do najbardziej prestiżowych konkursów przedmiotowych w Polsce,
- w ciągu 39 edycji wzięło udział ponad 340 tys. uczniów z całej Polski,
- w bieżącej edycji uczestniczy ok. 5,5 tys. uczniów z blisko 600 szkół,
- tytuł laureata lub finalisty ułatwia dostęp do studiów, staży oraz kariery zawodowej, także międzynarodowej,
- dofinansowana m.in. przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, NBP oraz innych partnerów.

Kongresy Ekonomistów Polskich

Kongres
Ekonomistów
Polskich

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- to prestiżowe, cykliczne wydarzenia stanowiące platformę debaty nad kluczowymi wyzwaniami gospodarki i nauk ekonomicznych,
- ich tradycja sięga 1887 roku (Pierwszy Zjazd Ekonomistów i Prawników w Krakowie),
- integrują środowisko naukowe, biznesowe i decyzyjne – uczestniczą w nich naukowcy, praktycy, liderzy opinii i decydenci,
- stanowią forum wymiany wiedzy, doświadczeń i dyskusji nad trendami gospodarczymi, społecznymi i naukowymi

XI KONGRES EKONOMISTÓW POLSKICH

EKONOMIA I GOSPODARKA W CZASACH NIEPEWNOŚCI

połączony z obchodami jubileuszu 80-lecia
Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego

4-5 grudnia 2025, Poznań

Prof. Dani Rodrik
Harvard University

Prof. Beata Javorcik
EBRD, Oxford University

Konferencje z cyklu:

Ewolucja nauk ekonomicznych

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- zapoczątkowana w 2018 roku,
- koncentruje się na analizie ewolucji badań w obrębie dyscyplin i subdyscyplin ekonomii,
- wpisuje się w szerszą, krajową i międzynarodową debatę nad współczesnymi kryzysami w gospodarce i nauce
- nawiązuje do dorobku seminariów z lat 2020–2021 realizowanych przez INE PAN, KNE PAN i PTE dotyczących wpływu pandemii COVID-19 na życie społeczno-gospodarcze

Organizatorzy konferencji

- Polskie Towarzystwo Ekonomiczne (PTE),
- Instytut Nauk Ekonomicznych PAN
- Komitet Nauk Ekonomicznych PAN

Współorganizatorzy konferencji

- Komitet Nauk o Finansach PAN
- Komitet Nauk Organizacji i Zarządzania PAN
- Komitet Statystyki i Ekonometrii PAN
- Komitet Nauk Demograficznych PAN
- Komitet Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN oraz
- Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus” PAN

III Ogólnopolska Konferencja pt.
„Ewolucja nauk ekonomicznych”

Konferencje z cyklu:

Spółeczna Gospodarka Rynkowa

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

Konferencje naukowe z cyklu „**Spółeczna Gospodarka Rynkowa**” mają na celu zapoznanie jego uczestników z koncepcją Spółecznej Gospodarki Rynkowej (SGR) i jej implementacją w niemieckiej polityce gospodarczej w okresie od 1948 roku aż do współczesności.

W Polsce spółeczna gospodarka rynkowa została zapisana **w art. 20 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej** z dnia 2 kwietnia 1997 r.:

Konferencje są organizowane przez PTE we współpracy z **Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie** przy finansowym wsparciu **Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej**.

Seminaria z cyklu:

Czwartki u Ekonomistów

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- Konwersatoria „**Czwartki u Ekonomistów**” to cykl spotkań realizowany od 2006 r.
- Przyjmują formę otwartej, hybrydowej debaty, nagrywanej i publikowanej w mediach PTE.
- Do dyskusji zapraszani są nie tylko ekonomiści, ale także przedstawiciele rządu, polityki, osobistości świata nauki i kultury oraz dziennikarze.

Seminaria z cyklu:

Polska ekonomia w postaciach zapisana

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

Celem seminariów jest:

- ❑ przybliżenie sylwetek znaczących postaci w historii polskiej ekonomii,
- ❑ zastanowienie się nad aktualnością ich teorii w kontekście współczesnych wyzwań społeczno-gospodarczych
- ❑ pogłębienie wiedzy o historii ekonomii w Polsce
- ❑ dyskusja nad znaczeniem dorobku wybitnych ekonomistów dla współczesnej ekonomii.

Inicjatywy na rzecz edukacji ekonomicznej

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- ❑ **Krajowe Centrum Edukacji Ekonomicznej (KCEE) – kontynuator idei i działań podejmowanych w ramach Roku Edukacji Ekonomicznej 2024 – ma być jedną z kluczowych instytucji zajmującą się rozwojem współpracy w zakresie edukacji ekonomicznej w Polsce,**
- ❑ Powołanie KCEE ogłoszono **14 stycznia 2025 r.** podczas konferencji „Rok Edukacji Ekonomicznej 2024. Efekty – Wyzwania – Rekomendacje”, która odbyła się w Senacie RP

Krajowe Centrum
Edukacji
Ekonomicznej

Konkurs:

Ekonomia w praktyce – Twój pomysł na sukces!

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

BIOFARM®

Człowiek jest w centrum naszych starań

- ogólnopolski projekt edukacyjny dofinansowany przez firmę Biofarm
- skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych z całej Polski
- umożliwia młodzieży prezentację innowacyjnych pomysłów na praktyczne zastosowanie wiedzy ekonomicznej w życiu codziennym, biznesie i sektorze publicznym
- celem jest rozwój analitycznego myślenia oraz promowanie ekonomii jako narzędzia rozwiązywania realnych problemów społeczno-gospodarczych

Działalność wydawnicza

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

Serie wydawnicze:

- Nobliści z ekonomii
- Społeczna Gospodarka Rynkowa
- Kongres Ekonomistów Polskich
- Biblioteka Myśli Ekonomicznej

Wykaz aktualnych projektów realizowanych przez PTE

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

www.pte.pl

80 lat

- OLIMPIADA
- KONKURSY
- SEMINARIA
- KONFERENCJE
- KONGRESY

- KSIĄŻKI
- CZASOPISMA
- PROJEKTY
- SZKOLENIA
- EKSPERTYZY

***Tworzymy forum
myśli ekonomicznej w Polsce***

Warszawa, 2025

https://pte.pl/uploads/2025_PTE_broszura_243a5f151f.pdf

Firmy rodzinne w działalności PTE

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

Biuletyn Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego

- Biuletyn PTE to czasopismo poświęcone aktualnym zagadnieniom ekonomicznym i działalności Towarzystwa.
- Od 2025 r. zawiera także specjalną część poświęconą **firmom rodzinnym**, mającą na celu promowanie dobrych praktyk oraz prezentację przykładów udanych sukcesji i zmiany międzypokoleniowej,
- Przykładowy opis firmy rodzinnej, opublikowany w numerze 4/2025:

[Herbewo – analiza przypadku przetrwania i rozwoju przedsiębiorstwa rodzinnego na podstawie jego historii](#)

Firmy rodzinne w działalności PTE

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

Patronaty i wystąpienia na Kongresach Przedsiębiorstw Rodzinnych w Krakowie

IV Kongres Przedsiębiorstw Rodzinnych

Sukcesja w biznesie

21-22 maja 2026

Współorganizatorzy

Partnerzy strategiczni

Partnerzy

Czego ekonomiści oczekują od przedsiębiorców?

kontynuacja rozmów przeprowadzonych przez przedsiębiorców zrzeszonych w FBN Poland podczas XI Kongresu Ekonomistów Polskich w Poznaniu

Czego ekonomiści oczekują od przedsiębiorców?

Ujęcie standardowe

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- Według Milтона Friedmana, wybitnego ekonomisty i laureata Nagrody Nobla, społeczne oczekiwania wobec biznesu są często błędnie definiowane. Friedman uważał, że istnieje tylko jedna społeczna odpowiedzialność biznesu: wykorzystywanie swoich zasobów i podejmowanie działań mających na celu zwiększenie zysków.
- Oto kluczowe aspekty poglądów Friedmana na społeczną odpowiedzialność biznesu (tzw. doktryna Friedmana):
  - Cel biznesu to zysk: Firma nie ma „odpowiedzialności społecznej” wobec opinii publicznej czy społeczeństwa w sensie filantropijnym; jej jedynym obowiązkiem jest odpowiedzialność wobec akcjonariuszy (właścicieli).
  - Zasady gry: Maksymalizacja zysków powinna odbywać się w ramach „zasad gry”, co oznacza zaangażowanie w otwartą i wolną konkurencję, bez uciekania się do oszustw czy kłamstw.

Czego ekonomieści oczekują od przedsiębiorców?

Ujęcie standardowe

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- **Osobista odpowiedzialność:** Friedman podkreślał, że to ludzie (menedżerowie), a nie korporacje, mają odpowiedzialność społeczną. Jeśli menedżer chce wydawać pieniądze na cele społeczne, powinien to robić z własnych, a nie z firmowych zasobów.
- **Sprzeciw wobec CSR (Corporate Social Responsibility):** Uważał, że działania CSR są często maskaradą, która uszczupla zyski akcjonariuszy, a menedżerowie stają się „urzędnikami” wydającymi pieniądze właścicieli bez ich zgody.
- **Pośrednie korzyści społeczne:** Friedman argumentował, że dążąc do zysku, firmy pośrednio przynoszą korzyści społeczeństwu (np. tworząc miejsca pracy, innowacje, oferując produkty).
- **Podsumowując,** w ujęciu Friedmana jedynym wymaganym od biznesu zachowaniem społecznym jest efektywne funkcjonowanie na rynku i generowanie zysku przy zachowaniu uczciwej konkurencji.

Czego ekonomiści oczekują od przedsiębiorców?

Ujęcie pozastandardowe

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- **Koncepcja Creating Shared Value (CSV), Porter, Kramer (2011)**
- **Koncepcja „net positive”, Polman, Winston (2021)**
- **Koncepcja Deeply Responsible Business, Jones (2023)**
- **Koncepcja Tulder i Mil (2023)**

Koncepcja Creating Shared Value (CSV)

Porter, Kramer (2011)

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- Jako punkt wyjścia do rozważań na temat potencjalnego wkładu przedsiębiorców w zrównoważony rozwój gospodarki może służyć koncepcja Michaela Portera i Marka Kramera (2011) Creating Shared Value (CSV), która eksponuje sugestię godzenia zysku przedsiębiorstwa ze spełnieniem celów społecznych/ekologicznych.
- Tworzenie wspólnej wartości to popularna koncepcja biznesowa, którą firmy mogą wykorzystywać do generowania jednocześnie korzyści dla biznesu i społeczeństwa.
- Pomimo dość rozbudowanej krytyki koncepcja ta wnosi wkład do debaty na temat tego, w jaki sposób firmy mogą poprawić swoje zrozumienie rynków, konkurencji i zarządzania biznesem, a także własnej roli w budowaniu dobrobytu i konkurencyjności.

Koncepcja „net positive”

Polman, Winston (2021)

- Z kolei inna propozycja przedstawiona przez Paula Polmana i Andrew Winstona (2021) idzie nawet dalej niż postulaty Portera i Kramera.
- Jako wskazanie kierunku potencjalnej ewolucji działania przedsiębiorstw w stronę zrównoważonej transformacji gospodarki może posłużyć koncepcja „net positive” (Polman, Winston, 2021).
- W koncepcji tej podkreśla się, że stanowi ona odpowiedź na dwa podstawowe wyzwania cywilizacji czyli zmiany środowiskowo-klimatyczne oraz nierówności. Autorzy stwierdzają, że biznes powinien angażować się w rozwiązywanie tych i podobnych wyzwań oraz przyczyniać się do poprawy tego świata w celu zwiększenia jego przyjazności dla człowieka.
- „Netto dodatnie” przedsiębiorstwo powinno dawać światu/otoczeniu więcej niż z niego bierze.

Koncepcja „net positive”

Polman, Winston (2021)

Taka firma powinna przestrzegać pięciu następujących zasad:

- wzięcie odpowiedzialności za wpływ firmy na świat/otoczenie;
- skupienie się bardziej na perspektywie długoterminowej (przy jednoczesnym poszukiwaniu dobrych wyników we wszystkich możliwych okresach oceny);
- służenie wielu interesariuszom i stawianie ich potrzeb na pierwszym miejscu;
- prowadzenie współpracy i zmian transformacyjnych w otoczeniu firmy;
- oraz, w wyniku całej tej aktywności, zapewnienie akcjonariuszom solidnych zwrotów z inwestycji (Polman, Winston, 2021, s. 7).

Koncepcja „net positive”

Polman, Winston (2021)

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- Przywołani autorzy podają także własną definicję „netto pozytywnego” przedsiębiorstwa: net positive to biznes, który poprawia samopoczucie, los, dobrobyt, dobrostan (well-being) wszystkich, na których ma wpływ, i we wszystkich wymiarach/płaszczyznach — każdego produktu, każdej operacji, każdego regionu i kraju oraz każdego interesariusza, w tym pracowników, dostawców, społeczności, klientów, a nawet przyszłych pokoleń i samej planety Ziemia.
- Należy podkreślić, że realne, praktyczne podstawy omawianej koncepcji wywodzą się z praktyki działania firmy Unilever i innych przedsiębiorstw (Paul Polman był w latach 2009-2019 prezesem zarządu Unilevera); net positive nie jest więc stworzoną za biurkiem utopią i może stanowić swego rodzaju benchmark dla innych firm, które poprzez swoje działania chcą rozwiązywać problemy ludzkości, a nie tworzyć nowych. Są to firmy, które zamiast mniej złymi „less bad”) dążą do tego, by stać się bardziej dobrymi „more good”.

Koncepcja Deeply Responsible Business Jones (2023)

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- Geoffrey Jones (2023) jest twórcą kolejnej koncepcji nazwanej przez niego jako deeply responsible business, w której główną tezą jest stwierdzenie, że „...the best starting point for reimagining capitalism as a system is to reimagine business, as well as its social purpose” (Jones, 2023).
- Przywołana praca ukazuje to zagadnienie w szerokiej perspektywie historycznej, co sprawia, że znacznie podnosi to poziom jego legitymizacji.
- Jones prezentuje i analizuje profile liderów biznesu z całego świata ukazując jak potrafili pogodzić zyski z celami społecznymi, jednocześnie przeciwstawiając się nierównościom społecznym i degradacji środowiska naturalnego.

Koncepcja Principles of Sustainable Business

Tulder i Mil (2023)

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- Z jeszcze innym podejściem, ale silnie powiązaniem z wcześniej zrelacjonowanymi trzema koncepcjami, mamy do czynienia w przypadku pracy Tuldera i Mil (2023).
- Praca ta jest swego rodzaju szczegółowym biznes planem na temat tego, jak biznes, korporacje, w tym także KM powinny wdrażać w życie Sustainable Development Goals (SDGs).
- Pokazuje jak sektor prywatny powinien przyczyniać się do osiągnięcia SDGs w skali społecznej i międzynarodowej.
- Prezentacja szczegółowych ujęć modeli biznesowych zarówno w ujęciu opisowym, jak i normatywnym sprawia, że konkretne firmy poszukujące swoich własnych rozwiązań mają do wyboru szeroką ofertę narzędzi realizacji SDGs.

Literatura

Polskie
Towarzystwo
Ekonomiczne

- Jones, G., 2023, Deeply Responsible Business. A Global History of Values-Driven Leadership. Harvard University Press, Cambridge, London.
- Polman, P., Winston, A., 2021, Net Positive. How Courageous Companies Thrive by Giving More They Take, Harvard Business Review Press, Boston, Massachusetts.
- Porter, M. E., & Kramer, M. R., 2011, Creating Shared Value. How to reinvent capitalism – and unleash a wave of innovation and growth. Harvard Business Review, 89 (1), 62-77.
- Tulder van, R., Mil van, E., 2023, Principles of Sustainable Business. Frameworks for Corporate Action on the SDGs. Routledge and New York.
- Gorynia M., Śliwińska M. The Role of Multinational Corporations in Sustainable Transformation of the Global Economy, w: Rafał Śliwiński (red.), Leadership Challenges: Sustainability, Skills and Inclusivity in Industry 5.0 , 2026, New York, Routledge.

Dziękuję za uwagę

